

OULAISTEN KAUPUNKI

PIENHANKINTAOHJE

(Täydentää hankinta-ohjetta)

Sisällys

PIENHANKINNAT.....	1
Pienhankintojen yleiset periaatteet	1
Pienhankintojen suunnitelmallisuus	1
Pienhankintamenettelyn yleinen kulku.....	1
Pienhankinnan hyväksyminen	2
Tavara- ja palveluhankinnat (hankinnat alle 60.000 €, alv 0 %)	2
Vähäiset hankinnat – arvo alle 10.000 €, alv 0 %	2
Hankinnan arvo 10.000 – 19.999 €, alv 0 %.....	2
Hankinnan arvo 20.000 – 60.000 €, alv 0 %.....	3
Sosiaali- ja terveystalvet, hankinnan arvo alle 400.000 €, alv 0 % sekä muut erityiset palvelut, hankinnan arvo alle 300.000 € alv 0 %	3
Rakennusurakat, hankinnan arvo alle 150.000 €, alv 0 %	4
Pienhankintojen suoraankintaperusteet.....	6
Sopimus/tilaus	6

PIENHANKINNAT

Pienhankintojen yleiset periaatteet

Pienhankintoja ovat kansallisen kynnyсарvojen alle jäävät hankinnat.

Kansalliset kynnyсарvot (noudattavat aina voimassaolevaa lainsäädäntöä):

Hankintojen jaottelu	Kansalliset kynnyсарvot, alv 0 %
Tavara- ja palveluhankinnat (muut palvelut kuin SOTE- ja ns. muut erityiset palvelut)	60.000 €
Muut erityiset palveluhankinnat (Hankintalain liitteessä E määritellyt palvelut, kohdat 5-15)	300.000 €
Sosiaali- ja terveystalvet (liite E, kohdat 1-4)	400.000 €
Rakennusurakat	150.000 €
Käyttöoikeussopimukset	500.000 €

Pienhankintoihin ei sovelleta hankintalakia muuten kuin hankintaoikaisua koskevin osin (HankL 135 §). Pienhankinnoista ei ole myöskään velvollisuutta julkaista hankintailmoitusta HILMA-ilmoituskanavassa. Vaikka pienhankintoihin ei sovelleta hankintalakia, tulee niissä noudattaa julkisten hankintojen yleisiä periaatteita eli tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun, avoimuuden ja suhteellisuuden periaatteita sekä hyvän hallinnon periaatteita.

Pienhankintojen suunnitelmallisuus

Pienhankinnan perusedellytys on se, että hankintayksikössä on tarve tavaralle tai palvelulle ja että hankintaan on olemassa määrärahat. Hankinnat tulee toteuttaa mahdollisimman suunnitelmallisesti ja taloudellisesti tarkoituksen mukaisina kokonaisuuksina. Hankintaa ei saa pilkkoa keinotekoisesti. Toistuvat ja selkeästi pilkotut hankinnat voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, vaikka hankintalain mukainen valitusoikeus ei koskekaan pienhankintoja. Toistuvia pienhankintoja on myös mahdollista ja suositeltavaa toteuttaa joko Oulaisten kaupungin käyttöön kilpailutetuilla puitejärjestelyillä tai hyödyntämällä yhteishankintayksikköjen esim. Hanselin tai KuntaPron kilpailuttamia puitejärjestelyjä.

Pienhankintamenettelyn yleinen kulku

Oulaisten kaupungin käytössä on Cludia pienhankinta, jota kaupungissa tulee käyttää pienhankintojen ilmoituskanavana. Vähäisten hankintojen (alle 5.000 € alv 0 %) ollessa kyseessä hintavertailua voidaan tehdä sähköpostikyselyiden avulla tai tarjouspalvelu.fi:n kautta. Olennaista on, että hankintamenettelyn kulku kuvataan avoimesti hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä.

Tarjoajien valinta tulee tehdä tarjouspyynnössä ilmoitettuja vertailuperusteita ja valintakriteerejä käyttäen. Menettely tulee pitää mahdollisimman yksinkertaisena ottaen huomioon hankinnan arvo, laatu ja tiedossa oleva tarjonta.

Pienhankinnan hyväksyminen

Tilauksen, hankintapäätöksen ja hankintasopimuksen tekee se toimielin tai viranhaltija, jolle on Oulaisten kaupungin hallintosäännön tai sen perusteella hallinnollisella päätöksellä annettu päätösvalta hankinta-asioissa.

Tavara- ja palveluhankinnat (hankinnat alle 60.000 €, alv 0 %)

Vähäiset hankinnat - arvo alle 10.000 €, alv 0 %

Arvoltaan vähäisistä hankinnoista on varmistettava kustannusten kohtuullisuus. Suorahankinta on mahdollinen pelkästään hankinnan vähäisen arvon perusteella. Hintavertailua on hyvä kuitenkin tehdä esim. selvittäen puhelimitse hintatasoa tai selvittämällä verkkokauppojen päivän hintoja.

Tilaus on aina tehtävä kirjallisesti.

Hankinnan arvo 10.000 – 19.999 €, alv 0 %

Hankinta kilpailutetaan julkaisemalla tarjouspyyntö Cludia-pienhankinnassa.

Suorahankinta ilman kilpailutusta on mahdollinen vain poikkeustilanteessa (katso Hankintaohje, kohta 6.1.).

Tarjouspyyntö on laadittava mahdollisimman selkeästi ja riittävän yksityiskohtaisesti hankinnan kohde ja luonne huomioon ottaen. Tarjouspyynnöstä tulee ilmetä vähintään seuraavat asiat:

- hankinnan kohteen kuvaus
- tarjoajan kelpoisuusehdot ja miten ne todennetaan
- tarjousten valintaperuste ja mahdolliset vertailuperusteet
- määräaika tarjousten tekemiselle
- osoite, johon tarjoukset on toimitettava
- tarjousten voimassaoloaika
- mahdollinen aika lisäkysymysten esittämiselle ja miten ne on esitettävä
- keskeiset kaupalliset ehdot, mutta kuitenkin vähintään
  - toimitusehto
  - maksuehto 14 pv netto
  - verkkolaskutustiedot
  - takuehto

Voittanut tarjous valitaan tarjouspyynnössä asetetuilla kriteereillä. Niitä asettaessa on huomioitava hankinnan kohteen luonne ja laatu sekä suhteellisuuden periaate. Toisin sanoen tarjousten valintaperuste ja mahdolliset vertailuperusteet tulee laatia niin, etteivät ne ole ylimitoitettuja hankinnan luonteeseen nähden ja etteivät ne ole esim. yhtä tarjoajaa suosivia.

Hankintapäätöksestä tulee käydä ilmi kuvaus hankintamenettelystä, hinta, tarjousten vertailu, valittu tarjoaja ja perustelut. Mikäli joku tarjoaja tai tarjous on hylätty menettelyssä, tulee perusteluista ilmetä hylkäämisen perusteet. Päätös lähetetään tiedoksi kaikille tarjouksen antaneille.

Hankinnasta olisi hyvä tehdä kirjallinen sopimus valitun tarjoajan/ien kanssa.

Hankinnan arvo 20.000 – 60.000 €, alv 0 %

Hankinta kilpailutetaan julkaisemalla tarjouspyyntö Cludia-pienhankinnassa.

Suorahankinta ilman kilpailutusta on mahdollinen vain poikkeustilanteessa (katso Hankintaohje, kohta 6.1.).

Tarjouspyyntö on laadittava mahdollisimman selkeästi ja riittävän yksityiskohtaisesti hankinnan kohde ja luonne huomioon ottaen. Tarjouspyynnöstä tulee ilmetä vähintään seuraavat asiat:

- hankinnan kohteen kuvaus
- tarjoajan kelpoisuusehdot ja miten ne todennetaan
- tarjousten valintaperuste ja mahdolliset vertailuperusteet
- määräaika tarjousten tekemiselle
- osoite, johon tarjoukset on toimitettava
- tarjousten voimassaoloaika
- mahdollinen aika lisäkysymysten esittämiselle ja miten ne on esitettävä
- keskeiset kaupalliset ehdot, mutta kuitenkin vähintään
  - toimitusehto
  - maksuehto 30 pv netto
  - verkkolaskutustiedot
  - takuehto

Voittanut tarjous valitaan tarjouspyynnössä asetetuilla kriteereillä. Niitä asettaessa on huomioitava hankinnan kohteen luonne ja laatu sekä suhteellisuuden periaate. Toisin sanoen tarjousten valintaperuste ja mahdolliset vertailuperusteet tulee laatia niin, etteivät ne ole ylimitoitettuja hankinnan luonteeseen nähden ja etteivät ne ole esim. yhtä tarjoajaa suosivia.

Hankinnasta tehdään viranhaltijapäätös Dynastyssa. Päätöksestä tulee käydä ilmi kuvaus hankintamenettelystä, hinta, tarjousten vertailu, valittu tarjoaja ja perustelut. Mikäli joku tarjoaja tai tarjous on hylätty menettelyssä, tulee perusteluista ilmetä hylkäämisen perusteet. Päätös lähetetään tiedoksi kaikille tarjouksen antaneille ja siihen liitetään hankintaoikaisuohjeet. Dynastyyyn on tallennettu oma hankintaoikaisuohje pienhankinnoille. Tämän lisäksi allekirjoittamaton viranhaltijapäätös hankintaoikaisuohjeineen julkaistaan Oulaisten kaupungin kotisivuilla. Päätös tulee olla kotisivuilla 7 + 14 vuorokautta, jonka jälkeen se poistetaan.

Hankinnasta tehdään kirjallinen sopimus valitun tarjoajan/ien kanssa.

Sosiaali- ja terveystalvet, hankinnan arvo alle 400.000 €, alv 0 % sekä muut erityiset palvelut, hankinnan arvo alle 300.000 € alv 0 %

Alle 400.000 €:n (alv 0 %) jäävät hankintalain E-liitteen mukaiset sosiaali- ja terveystalvet sekä alle 300.000 €:n (alv 0 %) jäävät E-liitteen mukaiset muut erityiset palveluhankinnat kilpailutetaan tapauskohtaisesti tarkoituksen mukaisella tavalla.

Lähtökohtana voidaan pitää sitä, että alle 60.000 €:n (alv 0 %) jäävät E-liitteen mukaiset palveluhankinnat ovat arvoltaan vähäiset ja riittää, että niissä varmistetaan kustannusten kohtuullisuus.

Yli 60.000 €:n (alv 0 %) menevät E-liitteen mukaiset palveluhankinnat kilpailutetaan julkaisemalla tarjouspyyntö Cludia Pienhankinnassa.

Suorahankinta ilman kilpailutusta on mahdollinen vain poikkeustilanteessa (katso Hankintaohje, kohta 6.1.).

Tarjouspyyntö on laadittava mahdollisimman selkeästi ja riittävän yksityiskohtaisesti hankinnan kohde ja luonne huomioon ottaen. Tarjouspyynnöstä tulee ilmetä vähintään seuraavat asiat:

- hankinnan kohteen kuvaus
- tarjoajan kelpoisuusehdot ja miten ne todennetaan
- tarjousten valintaperuste ja mahdolliset vertailuperusteet
- määräaika tarjousten tekemiselle; tarjouksen tekemiselle on varattava kohtuullinen ja riittävä aika, vähintään 14 vrk lukien tarjouspyynnön julkaisemisen seuraavasta päivästä
- osoite, johon tarjoukset on toimitettava
- tarjousten voimassaoloaika
- mahdollinen aika lisäkysymysten esittämiselle ja miten ne on esitettävä
- keskeiset kaupalliset ehdot, mutta kuitenkin vähintään
  - toimitusehto
  - maksuehto 30 pv netto
  - verkkolaskutustiedot
  - takuehto

Tarjousten saapumisen jälkeen on mahdollista käydä neuvotteluja tarjoajien kanssa. Neuvotteluissa on kuitenkin huomioitava tasapuolisuuden periaate.

Voittanut tarjous valitaan tarjouspyynnössä asetetuilla kriteereillä. Niitä asetettaessa on huomioitava hankinnan kohteen luonne ja laatu sekä suhteellisuuden periaate. Toisin sanoen tarjousten valintaperuste ja mahdolliset vertailuperusteet tulee laatia niin, etteivät ne ole ylimitoitettuja hankinnan luonteeseen nähden ja etteivät ne ole esim. yhtä tarjoajaa suosivia.

Yli 60.000 €:n (alv 0 %) hankinnasta tehdään viranhaltijapäätös Dynastyssa. Päätöksestä tulee käydä ilmi kuvaus hankintamenettelystä, hinta, tarjousten vertailu, valittu tarjoaja ja perustelut. Mikäli joku tarjoaja tai tarjous on hylätty menettelyssä, tulee perusteluista ilmetä hylkäämisen perusteet. Tämän lisäksi allekirjoittamaton viranhaltijapäätös hankintaoikaisuohjeineen julkaistaan Oulaisten kaupungin kotisivuilla. Päätös tulee olla kotisivuilla 7 + 14 vuorokautta, jonka jälkeen se poistetaan.

Hankinnasta tehdään kirjallinen sopimus valitun tarjoajan/ien kanssa.

Rakennusurakat, hankinnan arvo alle 150.000 €, alv 0 %

Rakentamishankintojen kilpailuttamistarve on arvioitava tapauskohtaisesti ottaen huomioon hankkeen luonne ja laajuus, suunnittelutarve ja toimintaympäristö sekä siihen, onko kyseessä uudisrakentaminen vai peruskorjaushanke.

Lähtökohtana voidaan pitää sitä, että alle 20.000 €:n (alv 0 %) jäävät rakennusurakat ovat arvoltaan vähäiset ja riittää, että niissä varmistetaan kustannusten kohtuullisuus.

Yli 20.000 €:n (alv 0 %) menevät rakennusurakat kilpailutetaan. Hankinta kilpailutetaan ensisijaisesti julkaisemalla tarjouspyyntö Cludia Pienhankinnassa.

Suorahankinta ilman kilpailutusta on mahdollinen kohdan ”Pienhankintojen suorahankintaperusteet” mukaisin perustein.

Pääasiassa pienet rakennus- ja kunnossapitourakat kilpailutettujen puitesopimuskumppaneiden kautta.

Tarjouspyyntö on laadittava mahdollisimman selkeästi ja riittävän yksityiskohtaisesti hankinnan kohde ja luonne huomioon ottaen. Tarjouspyynnöstä tulee ilmetä vähintään seuraavat asiat:

- hankinnan kohteen kuvaus
- tarjoajan kelpoisuusehdot ja miten ne todennetaan
- tarjousten valintaperuste ja mahdolliset vertailuperusteet
- määräaika tarjousten tekemiselle; tarjouksen tekemiselle on varattava kohtuullinen ja riittävä aika, vähintään 14 vrk lukien tarjouspyynnön julkaisemisen seuraavasta päivästä
- osoite, johon tarjoukset on toimitettava
- tarjousten voimassaoloaika
- mahdollinen aika lisäkysymysten esittämiselle ja miten ne on esitettävä
- keskeiset kaupalliset ehdot, mutta kuitenkin vähintään
  - toimitusehto
  - maksuehto 30 pv netto
  - verkkolaskutustiedot
  - takuehto

Tarjousten saapumisen jälkeen on mahdollista käydä neuvotteluja tarjoajien kanssa. Neuvotteluissa on kuitenkin huomioitava tasapuolisuuden periaate.

Voittanut tarjous valitaan tarjouspyynnössä asetetuilla kriteereillä. Niitä asetettaessa on huomioitava hankinnan kohteen luonne ja laatu sekä suhteellisuuden periaate. Toisin sanoen tarjousten valintaperuste ja mahdolliset vertailuperusteet tulee laatia niin, etteivät ne ole ylimitoitettuja hankinnan luonteeseen nähden ja etteivät ne ole esim. yhtä tarjoajaa suosivia.

Yli 20.000 €:n (alv 0 %) hankinnasta tehdään viranhaltijapäätös Dynastyssa. Päätöksestä tulee käydä ilmi kuvaus hankintamenettelystä, hinta, tarjousten vertailu, valittu tarjoaja ja perustelut. Mikäli joku tarjoaja tai tarjous on hylätty menettelyssä, tulee perusteluista ilmetä hylkäämisen perusteet. Päätös lähetetään tiedoksi kaikille tarjouksen antaneille ja siihen liitetään oikaisuvaatimus- ja hankintaohjeet. Tämän lisäksi allekirjoittamaton viranhaltijapäätös hankintaohjeineen julkaistaan Oulaisten kaupungin kotisivuilla. Päätös tulee olla kotisivuilla 7 + 14 vuorokautta, jonka jälkeen se poistetaan.

Hankinnasta tehdään kirjallinen sopimus valitun tarjoajan/ien kanssa.

Pienhankintojen suorahankintaperusteet

Pienhankinnoissa suorahankinnalla tarkoitetaan pääsääntöisesti sitä, että pienhankinta tehdään suoraan yhdeltä toimittajalta ilman kilpailutusta.

Suorahankinta on mahdollinen arvoltaan vähäisissä hankinnoissa eli toisin sanoen niissä hankinnoissa, jotka ovat arvoltaan alle 5.000 € (alv 0 %) (katso kappale Vähäiset hankinnat – arvo alle 5.000 €, alv 0 %). Tämän lisäksi suorahankinta on mahdollista seuraavissa tapauksissa:

- hankinnalla on hankintayksiköstä riippumaton ennalta arvaamaton kiire
- tarjouskilpailun kustannukset ylittävät kilpailuttamisesta saatavan hyödyn
- vastaavaa tuotetta on hankittu lähiaikoina ja hintataso on siten selvillä
- muita kysymyksen tulevia toimittajia ei ole tiedossa

Hankintalain mukaisia suorahankintaperusteita (HankL 1397/2016 40-41 §) on aina hyvä käyttää apuna sen arvioimiseen, onko suorahankinta mahdollinen. Suorahankinta on aina perusteltava joko päätöksessä tai hankintayksikölle jäävään tilaukseen tai erilliseen muistioon.

Suorahankinnalla ei tarkoiteta niitä tilauksia, joita tehdään kilpailutettujen sopimusten puitteissa. Tilaukset ovat tällöin jo kilpailutettujen sopimusten täytäntöön panemista eivätkä siten itsenäisiä muutoksenhakukelpoisia päätöksiä.

Sopimus/tilaus

Kansallisen kynnysarvon alittavissa hankinnoissa voidaan hyväksytyyn toimittajan kanssa sopia hankinnasta joko kirjallisella tai hankintasopimuksella. Sopimustapaa valittaessa on otettava huomioon hankinnan koko ja laatu sekä tarve varmentaa hankinnan toteutuminen ja todentaa se, mitä on sovittu. Tehtyyn tilaukseen on vaadittava toimittajalta tilausvahvistus, ellei tilaus ole arvoltaan vähäinen tai perustu vuosisopimukseen,

Hankinta-oikaisu ja kuntalain mukainen oikaisuvaatimus ovat mahdollisia myös pienhankinnoissa, joten on suositeltavaa odottaa 14 päivän oikaisuvaatimusaika päätöksenteon tiedoksiannosta ennen hankintasopimuksen allekirjoittamista tai tilauksen tekemistä.